

Brošura o biološkoj oporuci

Poštovana pacijentice,
Poštovani pacijentu,

ova brošura opisuje kako se u Sveučilišnoj bolnici Zürich postupa s biološkim oporukama i anticipiranim punomoćima.

Anticipirana punomoć

Anticipirana punomoć omogućuje vam da odredite tko će u vaše ime donositi odluke i zastupati vas u zdravstvenim, financijskim i pravnim pitanjima ako prestanete biti uračunljivi. Nadležno tijelo za zaštitu odraslih osoba u svakom pojedinom slučaju prije stupanja na snagu anticipirane punomoći prosuđuje je li dotična osoba neuračunljiva. Kao i oporuka, i anticipirana punomoć mora biti napisana rukom ili ovjerena kod javnog bilježnika.

Biološka oporuka

Dok ste uračunljivi, samostalno donosite sve odluke o medicinskim tretmanima kojima ćete biti podvrgnuti prema preporukama svojih liječnica i liječnika. Biološka oporuka stupa na snagu ako prestanete biti uračunljivi zbog posljedica nesreće ili bolesti.

Za takve situacije možete unaprijed odgovoriti na, među ostalima, sljedeća pitanja:

- Koji medicinski tretman želite?
- Koje se mjere trebaju izuzeti?
- Tko će umjesto vas kao **ovlašteni zastupnik** (Švicarski građanski zakonik (ZGB), čl. 378 ZGB) **odlučivati** o vašem medicinskom tretmanu?

Vaše unaprijed donesene odluke primjenjuju se samo u slučaju da više niste u stanju samostalno donositi odluke. Čim ponovno budete uračunljivi, razgovarat ćemo s vama o svim vašim odlukama o predstojećim terapijama, neovisno o tome što ste naveli u svojoj biološkoj oporuci. Ako sastavite biološku oporuku, svojoj ćete obitelji i našim liječničkim timovima olakšati donošenje važnih odluka. U bilo kojem trenutku možete opozvati svoje napisane odluke i promijeniti svoje želje u vezi s tretmanima.

Sastavljanje biološke oporuke nije obavezno.

Valjanost biološke oporuke

Svaka uračunljiva osoba, uključujući adolescente, može izraditi biološku oporuku. Svaka je biološka oporuka pravno valjana ako je sastavljena bez prisile i u uračunljivom stanju, ako se odnosi na medicinske tretmane te ako je vlastoručno datirana i potpisana.

Postupanje s biološkim oporukama u Sveučilišnoj bolnici Zürich

Naše cjelokupno stručno osoblje nastoji u svakoj situaciji poštivati vašu volju i djelovati u skladu s njom. Stoga je važno da tim zadužen za tretman bude upoznat s vašim željama i namjerama. Zato predajte **primjerak svoje oporuke** liječnici/liječniku zaduženom za vaše liječenje. Tu ćemo kopiju pohraniti u elektroničkoj dokumentaciji pacijenta.

Preporučujemo da tijekom boravka u bolnici razgovarate s liječnicom/liječnikom zaduženim za vaše liječenje o **sadržaju svoje biološke oporuke**. Tako ćete zajedno osigurati da odluke navedene u biološkoj oporuci doista odgovaraju vašoj trenutačnoj volji.

Ako više ne budete uračunljivi, naše su liječnice i liječnici te osoblje zaduženo za njegu dužni pridržavati se vaše biološke oporuke. S vama ćemo postupati u skladu s vašim odlukama, osim ako se procijeni da za terapiju nema medicinskog opravdanja ili ako su odluke protivne zakonskim odredbama. (Na primjer, ne smijemo davati lijekove s ciljem skraćivanja života.)

Hitna situacija s iznenadnim nastupanjem neuračunljivosti

U hitnim je situacijama naročito važno da budemo upoznati s vašom trenutačnom voljom kako bismo mogli postupiti na odgovarajući način. Ako niste izradili oporuku ili vaše želje nisu poznate, u pravilu se provode mjere za održavanje na životu. Ako naše liječničko osoblje naknadno bude

upoznato s vašom biološkom oporukom, u najkraćem mogućem roku postupit ćemo u skladu s vašim željama i prilagoditi već započete terapije. Osoba koja djeluje kao vaš ovlaštenu zastupnik uvijek mora biti upoznata s promjenama u terapijama; ta osoba mora u vaše ime kao vaš zastupnik pristati na medicinske mjere ili ih odbiti.

Sastavljanje biološke oporuke

Kako bi biološka oporuka bila održiva i kako bi na najbolji način odražavala vašu volju, trebate u obzir uzeti sljedeće:

Osnovni sadržaj

- Podaci o vašem identitetu (ime, prezime, datum rođenja, adresa)
- Imenovanje vašeg ovlaštenog zastupnika sa sljedećim podacima: ime, prezime, adresa, vaš odnos s tom osobom. U idealnom slučaju navedena je i najmanje jedna zamjenska osoba.
 - Navedite više ovlaštenih zastupnika ako želite odrediti njihov redoslijed ili ako želite izričito odrediti da te osobe trebaju zajednički donositi odluke.
- **Potvrda vaše uračunljivosti**
 - Upotrijebite sljedeću formulaciju: „Pri punoj svijesti i nakon pažljivog razmatranja donosim sljedeće odluke...“.
 - Preporučujemo da pribavite potpis liječnice/liječnika kako bi se izbjegla nesigurnost u slučaju sumnje u vašu uračunljivost (npr. u početnom stadiju demencije ili u slučaju psihičkog stresa).
- Odluke o medicinskim tretmanima, općenito i specifično za hitan slučaj
- Mjesto, datum i potpis

Poželjni sadržaji

- Ako ste već oboljeli, to trebate navesti u svojoj biološkoj oporuci, kao i moguće komplikacije i mjere.
- Opišite svoje osobne vrijednosti i kvalitetu svojeg života.
- Navedite svoja osobna uvjerenja, strahove i očekivanja koja su važna za medicinske odluke.
- Navedite ciljeve koje biste željeli postići terapijom.
- Na jasan i razumljiv način napišite koje medicinske mjere želite primiti, a koje odbijate.

Dodatni sadržaji

- Vaš stav o doniranju organa.
- Želje o postupanju s tijelom nakon smrti (želite li obdukciju ili ne).
- Vaš stav o sudjelovanju u istraživačkim projektima.

Što jasnije formulirate svoje odluke u biološkoj oporuci, to je veća vjerojatnost da ćete biti liječeni u skladu sa svojim željama.

Izmjene biološke oporuke

Važno je da biološka oporuka uvijek odražava vašu trenutnu volju. Zato preporučujemo da redovito pregledavate svoju biološku oporuku. Ako se vaša osobna situacija, vaši stavovi i/ili vaše zdravstveno stanje promijene, trebate iznova razmotriti svoje odluke i prema potrebi ih prilagoditi. Sve promjene uvijek označite odgovarajućim datumom i svojim potpisom.

Savjetovanje o biološkoj oporuci

Napominjemo da se biološka oporuka u normalnim okolnostima ne bi trebala sastavljati pod vremenskim pritiskom. U idealnom slučaju preporučujemo da biološku oporuku ne sastavljate sami, već uz savjetovanje sa stručnom osobom. U Sveučilišnoj bolnici Zürich dostupna je i usluga [savjetovanja o planiranju zdravstvene njege \(Advance Care Planning\)](#) koju pružaju certificirani stručnjaci.

- Planiranje zdravstvene njege – „zajedničko planiranje medicinskih tretmana“ međunarodno je razvijen koncept planiranja zdravstvene skrbi. Kvalificirane savjetnice i savjetnici pružit će vam podršku pri sastavljanju biološke oporuke koja će na najbolji način odgovarati vašoj volji i biti medicinski održiva.
- Ako tijekom svojeg boravka u Sveučilišnoj bolnici Zürich želite sastaviti biološku oporuku, obratite se liječnici/liječniku zaduženom za vaše liječenje ili na sljedeće mjesto:

Socijalna služba

Tajništvo
sozialdienst@usz.ch
+41 44 255 22 11

